

BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATEMATIKA DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH.

*Toshkent viloyati Olmaliq shahri 7-umumiy
o'rta ta'lim maktabi boshlang'ich sinf o'qituvchisi
Xaydarova Gulhumor Xolmuradovna*

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz boshlang'ich matematika ta'limida interfaol pedagogik texnologiyalardan foydalanishning afzalliklarini ko'rib chiqamiz, bu vositalar o'quvchilarning faolligini oshirish hamda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni sinfga integratsiya qilish bilan bog'liq muammolarni o'rganamiz va muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun amaliy strategiyalarni taqdim etamiz.

Kalit so'zlar: boshlang'ich sinf, matematika, integratsiya, interaktiv metodlar, o'qitish strategiyalari, metodika.

So'nggi yillarda boshlang'ich sinflarda matematika fanini o'qitishda interfaol pedagogik texnologiyalarni sinfdagi o'qitishga integratsiyalashuvi natijasida paradigma o'zgardi. Ushbu innovatsion vositalar o'rganishga dinamik va jozibador yondashuvni taklif etib, o'quvchilarga matematik tushunchalarni amaliy va interaktiv tarzda o'rganish imkoniyatini yaratadi. Bugungi kunda boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishning an'anaviy usullari interfaol pedagogik texnologiyalarni integratsiyalashgan holda o'zgartirilmoqda. Ushbu innovatsion vositalar nafaqat o'quvchilarning faolligi va motivatsiyasini oshiradi, balki mavhum matematik tushunchalarni yosh o'quvchilar uchun yanada aniqroq va tushunarli qilishda yordam beradi. Ushbu maqolada biz boshlang'ich matematika ta'limida interfaol pedagogik texnologiyalardan foydalanishning afzalliklari va muammolarini o'rganamiz va darsda samarali qo'llash uchun amaliy maslahatlar beramiz.

Interaktiv pedagogik texnologiyalarning afzalliklari:

1. O'quvchilarning faolligini oshirish: O'quv o'yinlari, simulyatsiyalar va virtual manipulyatorlar kabi interfaol texnologiyalar matematikani o'rganishni o'quvchilar uchun qiziqarli qiladi. Ushbu vositalarning interaktiv tabiatini faol ishtirokni rag'batlantiradi va matematik tushunchalarni chuqurroq tushunishga yordam beradi.

2. Differential ta'lim: Interfaol texnologiyalar o'qituvchilarga o'quvchilarning turli ta'lim ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitishni moslashtirish imkonini beradi. Turli darajadagi qiyinchilik darajasida interfaol faoliyatni ta'minlash orqali o'qituvchilar kurashayotgan o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashlari va ilg'or o'quvchilarni sinovdan o'tkazishlari mumkin, bu esa shaxsiylashtirilgan o'rganish tajribasini targ'ib qilishi mumkin.

3. Mavhum tushunchalarni vizuallashtirish: Vizual tasvirlar o'quvchilarga mavhum matematik tushunchalarni tushunishda muhim rol o'ynaydi. Interfaol vositalar o'quvchilarga virtual ob'ektlarni manipulyatsiya qilish, matematik munosabatlarni o'rganish va murakkab tushunchalarni tasavvur qilish imkonini beradi, bu esa o'rganishni yanada aniq va qulay qiladi.

4. Darhol fikr-mulohaza: Interfaol texnologiyalar o'quvchilarga zudlik bilan qayta aloqani ta'minlaydi, ularga real vaqtda xatolarni aniqlash va tuzatishga yordam beradi. Ushbu tezkor fikr-mulohaza o'z-o'zini baholashga yordam beradi, mulohaza yuritishni rag'batlantiradi va o'quvchilarga muvaffaqiyatlarini yanada samarali kuzatish imkonini beradi.

Interfaol pedagogik texnologiyalarni joriy etishdagi muammolar:

1. Texnologiya integratsiyasi: Sinfga interfaol texnologiyalarni kiritish tegishli texnologik infratuzilma va qurilmalardan foydalanishni talab qiladi. Maktablar byudjet chekllovleri, texnik yordam va ushbu vositalardan samarali foydalanishda xodimlarni o'qitish bilan bog'liq muammolarga duch kelishi mumkin.

2. Pedagogik integratsiya: O'qituvchilar dars rejalariga interfaol texnologiyalarni samarali integratsiya qilish uchun malaka oshirishlari kerak. Ular ta'lim natijalarini maksimal darajada oshirish uchun texnologiyadan foydalanishni ta'lim maqsadlari, o'quv dasturlari standartlari va ta'lim strategiyalari bilan muvofiqlashtirishlari kerak.

3. Monitoring va baholash: Interfaol texnologiyalardan foydalanganda o'quvchilarning muvaffaqiyati va ish faoliyatini baholash qiyin bo'lishi mumkin. O'qituvchilar ushbu vositalardan samarali foydalanishni ta'minlash uchun o'quvchilarning faolligini, tushunishlarini va o'rganish natijalarini monitoring qilish strategiyalarini ishlab chiqishlari kerak.

Interaktiv pedagogik texnologiyalarni joriy etish bo'yicha amaliy maslahatlar:

1. Kichikdan boshlang: O'quvchilar va o'qituvchilarni ulardan foydalanish bilan tanishtirish uchun bir vaqtning o'zida bir yoki ikkita interfaol vositalarni joriy etishdan boshlang.

2. Ta'lim va qo'llab-quvvatlashni ta'minlash: O'qituvchilarning texnologik ko'nikmalari va pedagogik bilimlarini shakllantirish uchun kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini taklif qilish. Matematika ta'limida interfaol texnologiyalardan foydalanish bo'yicha ilg'or tajriba va resurslarni almashish uchun o'qituvchilar o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantirish.

3. O'quv dasturlari standartlari bilan muvofiqlashtirish: Interfaol tadbirlar o'quv dasturlari standartlari va matematika ta'limining o'quv maqsadlariga mos kelishini ta'minlash. Ta'limni yaxshilash va asosiy matematik tushunchalarni mustahkamlash uchun ushbu vositalarni mavjud dars rejalariga integratsiya qiling.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, interfaol pedagogik texnologiyalar o‘quvchilarning faolligini oshirish, kontseptual tushunishni kuchaytirish va shaxsiylashtirilgan ta’lim tajribasini taqdim etish orqali boshlang‘ich matematika ta’limida inqilob qilish imkoniyatiga ega. Muammolarni hal qilish va samarali integratsiya uchun amaliy strategiyalarni amalga oshirish orqali o‘qituvchilar matematikaga bo‘lgan muhabbatni uyg‘otish va o‘quvchilarni ishonchli va malakali matematiklar bo‘lish imkoniyatini berish uchun interfaol texnologiyalarning kuchidan foydalanishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ochilov M. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Qarshi. Nasaf. 2010.[1]
2. Tolipov O'. Q., Usmanboyeva M. Pedagogik texnologiya: nazariya va amaliyot. – Toshkent: «Fan».[2]
3. A.A.Ibragimov. Matematik matnlarni tayyorlash texnologiyalari. Uslubiy qollanma.Navoiy: NavDPI nashriyoti, 2013.[3]
4. Jumayev M.E. Matematika o‘qitish metodikasidan praktikum - Toshkent.: O‘qituvchi, 2004.[4]
5. www.ziyonet.uz[5]